

PASOJET E BRAKTISJES SË QENVE DHE MACEVE

Braktisja e kafshës shoqëruese (**qenit, maces**) do të thotë kur personi me dashje, me apo pa qëllim, me apo pa vetëdije, nga pakujdesia ose nga neglizhenca e lë një kafshë shoqëruese në një vend (rrugë) përgjithmonë ose përkohësisht, pa siguruar përkujdesjen e vazhdueshme për kafshën.

Kur braktisen kafshët, nuk do të thotë që braktisen vetëm **në rrugë**. Shumë njerëz heqin dorë nga kafshët e tyre, duke i lënë ato edhe **në strehimore** apo qendra të ndryshme të strehimit për kafshët.

Kafshët e braktisura në rrugë **ekspozohen ndaj rreziqeve të shumta**. Ato duhet të sigurojnë vet ushqimin dhe mund të vuajnë nga uria, etja, lëndimet dhe sëmundjet, si dhe të ndihen të shqetësuara dhe hutuara. **Pa kujdes veterinar, strehim dhe ushqim, ato herët a vonë do të sëmuren dhe do të vdesin në rrugë.**

Për **këlyshët dhe kotelet** që janë hequr nga **gjiri** në momentin kur braktisen, braktisja është pothuajse gjithmonë një dënim me vdekje. Vdekja/ngordhja e shumë kafshëve në rrugë, po ashtu përbën rreziqe mjedisore dhe të shëndetit publik.

Me braktisjen e një numri të madh të qenve apo maceve, sidomos të atyre që **nuk janë të sterilizuara/kastruara**, shtohen dukshëm gjasat për **riprodhim (shumim)** mes kafshëve, duke **kontribuar kështu në rritjen e numrit të kafshëve endacake**, jo vetëm përmes braktisjes, por edhe përmes shumimit.

Kafshët e braktisura mund të bëhen **barrë financiare për organizatat qeveritare dhe joqeveritare** që kujdesen për to, ndërsa numri i madh i qenve në rrugë rrezikon edhe sigurinë publike – disa njerëz janë të frikësuar të ecin në zonat me prani të madhe të qenve endacak.

Çfarë të bëni nëse nuk mund ta mbani qenin/macen më?

- ✗ Pyetni familjarët dhe miqtë se a mund ta mbajnë përkohësisht kafshën, deri sa t'i gjeni një strehim të sigurtë dhe afatgjatë.
- ✗ Shpërndani foton e qenit/maces tuaj në rrjetet sociale
- ✗ Kontaktoni komunën tuaj për t'ju ndihmuar në gjetjen e një zgjidhje për kafshën tuaj. Mbrojtja e mirëqenies së kafshëve është po ashtu përgjegjësi institucionale.
- ✗ Kontaktoni organizatat jo qeveritare vendore apo të huaja që t'ju udhëzojnë apo ndihmojnë në fasilitimin e adoptimit të kafshës tuaj.

Gjithmonë sigurohuni që kafsha juaj të përfundojë tek ndonjë individ apo familje serioze që i dhuron kujdesin e duhur dhe ia respekton kafshës mirëqenien në plotësi. Nëse është e mundshme, bëni kontratë të dhurimit të kafshës tuaj.

MOS BRAKTIS QENIN APO MACEN NË RRUGË!

Braktisja e qenit, maces dhe të vegjëlve të tyre, është shkelje ligjore dhe është e **dënueshme me gjobë!**

